

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Henrik Steffens Var Morten Luther en Christen, eller var han en Kjætter? Om den falske Theologie og den Sande Tro

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Henrik Steffens Var Morten Luther en Christen, eller var han en Kjætter? Om den falske Theologie og den Sande Tro", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1824_394-intro-shoot-idm198.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvigs anmeldelse af Steffens

Med H.N. Clausens *Protestantismens og Catholicismens Kirkeforfatning, Lære og Ritus* fra 1825 fik Grundtvig en falsk teologi i hænde, på samme måde som Steffens havde haft det med Schleiermacher. Den strid, Clausen og Grundtvig førte fra 1825 og frem (se indledningen til *Kirkens Gienmæle*), udfoldede sig også i deres vurdering af Steffens.

Clausen havde anmeldt Steffens' værk over tre numre af *Dansk Litteratur-Tidende*, og hans konklusion var, at det ikke burde have været udgivet, fordi det skadede kirken og teologien (Clausen 1825b, s. 669). Inden da havde han i sit af Grundtvig forkætrede værk skældt Steffens hæder og ære fra (Clausen 1825a, s. 356 f.). Det var baggrunden for, at Grundtvig i sin anmeldelse af den danske oversættelse knyttede an til Clausen.

Derudover er det især værd at bemærke to ting i Grundtvigs anmeldelse. For det første at han kan udlægge Steffens, sådan at hans ord om "Tro paa Troen" kommer til at pege på Grundtvigs egen opdagelse af trosbekendelsen. For det andet, at Grundtvig tilslutter sig Steffens' forestilling om nadveren som det vigtigste for menigheden. Med disse to punkter får Grundtvig understreget, at hans nye kirkelige anskuelse, der anser trosbekendelsen og sakramenterne for det væsentlige, er undfanget i forlængelse af læsningen af Steffens. At Grundtvig også har visse udeståender med Steffens, kan aflæses i de øvrige kritiske bemærkninger og den undertiden overbærende tone. Det afspejler tillige det personlige forhold, som de stod i på denne tid.